

nova, vytečná přes všechny své nedostatky, byla uchráněna zestarání. Není možno ve stručném referátu revidovati, pokud Nézard správně a úplně reprodukuje množství nových ústavních zákonů. Avšak jedno překvapuje. Že totiž k českoslov. zákonodárství přihlíží výhradně k ústavní listině, a to ještě ne všude úplně (na př. nezmiňuje se o volebním právu [§ 9 Ús. L.]), avšak nikoliv k zákonům ostatním. Na jednom místě (I. str. 600) se dokonce zmiňuje, že třeba vyčkat, až bude vydáno ustanovení v rekursu pro neústavnost, ač tu zákon byl vydán 10 dní (9./3. 1920) po ústavní listině, jak uvedeno v Hockelově Joachymově franc. vydání čs. ústavy.

Zd. Peška.

Revue de droit public et de la science politique en France et a l'étranger dir. H. Jése roč. 28, 1922. Tři čtvrtletní čísla, která dosud vyšla z tohoto ročníku, pokračují v tradici novell, která jest přehledem celého zákonodárství a literatury práva administrativního, ústavního a z velké části i finančního celé západní Evropy — třebaže ne vždy úplným. Tak sice velmi mnoho jest psáno o právu belgickém a vůbec ne o právu holandském, přihlíží se k právu španělskému, ale nikoliv k právu portugalskému. Avšak zdá se, že tento nedostatek je spíše vinou spolupracovníků v jednotlivých zemích, než redakce samotné. Jest důležitá zejména pro poznání francouzského práva. Přináší přehled správní judikatury, přehled vývoje ústavy, seznam vydaných dokumentů vládních a parlamentních atd.

zpa.

Schwerin Claudius v., Einführung in das Studium der germanischen Rechts-Geschichte und ihrer Teilgebiete. — Freiburg 1922, str. 189, 8°. — Všeobecně u nás známý prof. Schwerin po své učebnici o právních dějinách německých (vydané v Meisterově Grundrissu) napsal zajímavou knihu. Referujeme o knize s tím větším zájmem, protože jsme již v minulém ročníku Všehrdu psali o potřebě podobného uvádění začátečníků ve vědeckou práci v našich historických seminářích. Kniha Schwerinova vyplynula z téže potřeby: má uváděti začátečníky v problémy a metodu německé právní historie. — Autor jedná především o úkolu právních dějin vůbec. Spatřuje ho ne ve stvrzených právních pravidel jako takových ve své strnulosti, nýbrž v poznání podmínek jejich vzniku i zániku («das Geschehen auf dem Gebiete des Rechts»). Jedná o poměru historie ku právnímu historikovi. Právě tak jako onen nemůže se zabývatí řešením problémů právního vývoje bez studia právního, nemůže ani tento bez vyškolení ve vědě historické přistoupiti ke studiu a badání právně historickému. Obrací se pak k úkolu německé právní historie. Tu velmi jest zajímavým názor autorův o působení německého práva na práva jiná. Rozecňuje tu trojí formu: absorpci, recepci a fusi. Absorpce znamená úplné potření jednoho práva právními normami druhého, recepcie znamená přijetí jednoho práva do druhého, aniž by se však v tomto ztrácela jeho individualita, a fuse u něho znamená případ, kdy povstávají mezi dvěma oblastmi různých práv právní normy nové, které nemohou býti přičteny ani jednomu ani druhému právu. Zabývá se pak podrobně problémy recepcie. Pronáší mínění, že se stanoviska německého práva lze mluvití o expansi jeho do okolních, zvláště slovanských zemí. — Druhý oddíl zahrnuje pojednání o výkladu pramenů, a sice především o druhých pramenů, o kritice jejich a hermeneutice. Tu zvláště zajímavý jest výklad o vzájemném poměru více textů a vyhledávání původního textu. Končí tento oddíl kapitolou o vyvození právních pravidel metodou srovnávací a systematickým doplněním. Zvláštní péči tu autor věnuje metodě srovnávací, ovšem jen v mezích práva německého. — Třetí oddíl jedná o vědách pomocných pro právní dějiny. Tu autor omezuje se většinou na výpočet literatury z těchto oborů. — Čtvrtý oddíl obsahuje literaturu, ovšem jen díla základní práva německého i práv, pokud na ně se jeví vliv práva německého. Kniha Schwerinova je beze sporu velmi cennou, a to nejen pro ty, kteří přistupují jako začátečníci ku vědecké práci z oboru německé právní historie, nýbrž má cenu i pro ty, kterým již nejzákladnější poučky o metodice vědecké práce jsou známy, svou přehledností a bo-